

A. KEIMENA

Brenno duce Galli, **apud Alliam** flumen deletis legionibus Romanorum everterunt urbem Romam praeter Capitolium, pro quo immensam pecuniam acceperunt. Tum Camillus, qui diu apud Ardeam in exilio fuerat propter Veientanam praedam non aequo **iure** divisam, absens **dictator** est factus; is Gallos iam abeuntes secutus est: quibus interemptis aurum omne recepit. Quod illic appensum **civitati** nomen dedit: nam **Pisaurum** dicitur, quod illic aurum pensatum est. Post hoc factum rediit in exilium, unde tamen rogatus reversus est.

Cato attulit quodam **die** in curiam ficum praecocem ex Carthagine ostendensque patribus «Interrogo vos» inquit «quando hanc ficum decerptam esse putetis ex arbore». *Cum omnes recentem esse dixissent*, «Atqui ante tertium diem» inquit «scitote decerptam esse Carthagine. Tam **prope** a muris habemus hostem! Itaque cavete periculum, tutamini patriam. Opibus urbis nolite confidere. Fiduciam, quae nimia **vobis** est, deponite. **Neminem** credideritis patriae consulturum esse, nisi vos ipsi patriae consulueritis. Mementote rem publicam in extremo discrimine quondam fuisse!» Statimque sumptum est Punicum bellum **tertium**, quo Carthago deleta est.

B. ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

1. Να μεταφράσετε τα ακόλουθα χωρία από τα παραπάνω αποσπάσματα. α) Tum Camillus, [...] pensatum est. β) «Interrogo vos» [...] consulueritis.

20 μονάδες

2. α) Τι γνωρίζετε για το «κίνημα των Νεωτέρων»;

(7 μονάδες)

β) Να αντιστοιχίσετε τα ονόματα της στήλης Α' με το περιεχόμενο της στήλης Β':

ΣΤΗΛΗ Α	ΣΤΗΛΗ Β
1. Τίβουλλος	α. είναι πρωτότυπος, σκοτεινός και σύγχρονος.
2. Προπέρτιος	β. είναι πνευματώδης και ελευθερόστομος.
3. Οβίδιος	γ. ξεχωρίζει για την καθαρότητα και την κομψότητα του λόγου.

(3 μονάδες)

10 μονάδες

3. Να βρείτε τις λέξεις των κειμένων που έχουν ετυμολογική συγγένεια με τις ακόλουθες: *λεγεώνα, όνομα, φορείο, καρπός, καινός.*

10 μονάδες

4. α) Να γράψετε τους ζητούμενους τύπους:

- i. **die:** γενική ενικού
- ii. **patribus:** γενική πληθυντικού
- iii. **muris:** κλητική πληθυντικού
- iv. **periculum:** αιτιατική πληθυντικού
- v. **fiduciam:** γενική ενικού
- vi. **urbis:** αιτιατική πληθυντικού
- vii. **flumen:** αφαιρετική ενικού
- viii. **iure:** ονομαστική ενικού
- ix. **civitate:** γενική πληθυντικού
- x. **aurum:** κλητική ενικού
- xi. **is:** αιτιατική ενικού στο θηλυκό γένος
- xii. **quibus:** ονομαστική πληθυντικού στο ουδέτερο γένος
- xiii. **vobis:** την ίδια πτώση στον άλλο αριθμό στο α' πρόσωπο
- xiv. **recentem:** τον ίδιο τύπο στον υπερθετικό βαθμό
- xv. **aequo:** τη γενική ενικού του ίδιου γένους στον υπερθετικό βαθμό.

15 μονάδες

β) Να γράψετε ό,τι ζητείται για τους επόμενους ρηματικούς τύπους στη φωνή που βρίσκονται. Για όσους τύπους σχηματίζονται περιφραστικά να λάβετε υπόψη το υποκείμενό τους.

- i. **everterunt:** β' ενικό πρόσωπο οριστικής ενεστώτα

- ii. **deletis**: α' ενικό πρόσωπο υποτακτικής υπερσυντελείκου
- iii. **absens**: β' ενικό προστακτικής ενεστώτα
- iv. **recepit**: γ' πληθυντικό οριστικής μέλλοντα
- v. **dedit**: απαρέμφατο μέλλοντα
- vi. **dicitur**: α' ενικό υποτακτικής παρατατικού
- vii. **attulit**: β' πληθυντικό οριστικής ενεστώτα
- viii. **credideritis**: γ' πληθυντικό προστακτικής μέλλοντα
- ix. **decerptam esse**: ίδιο τύπο στον συντελεσμένο μέλλοντα
- x. **habemus**: γ' ενικό υποτακτικής παρακειμένου
- xi. **deleta est**: α' πληθυντικό οριστικής παρατατικού
- xii. **tutamini**: β' ενικό οριστικής ενεστώτα
- xiii. **consulueritis**: ίδιο πρόσωπο στην οριστική ίδιου χρόνου
- xiv. **fuisse**: γ' πληθυντικό οριστικής μέλλοντα
- xv. **sumptum est**: ίδιο τύπο στην ενεργητική περιφραστική συζυγία

15 μονάδες

5. α) Να αναγνωρίσετε συντακτικά πλήρως τις λέξεις των δύο κειμένων (υπερτονισμένες): **apud Alliam, iure, dictator, civitati, Pisaurum, die, prope, vobis, neminem, tertium.**

10 μονάδες

β) Να αναγνωρίσετε συντακτικά τη δευτερεύουσα πρόταση *Cum omnes recentem esse dixissent* (πλάγια γραφή) του 2^{ου} κειμένου (είδος, εισαγωγή, εκφορά, λειτουργία).

5 μονάδες

6. α) *Tum Camillus, absens dictator est factus*: Να μετατρέψετε την πρόταση σε απαρεμφατική με εξάρτηση τον κατάλληλο τύπο του ρήματος *feror* (2 μονάδες) και να μετατρέψετε τη σύνταξη της πρότασης σε ενεργητική, αφού θεωρήσετε ως ποιητικό αίτιο *a Romanis* (5 μονάδες).

7 μονάδες

β) *Brenno duce Galli, apud Alliam flumen deletis legionibus Romanorum everterunt urbem Romam praeter Capitolium*: Να εντοπίσετε τις αφαιρετικές απόλυτες του χωρίου και να τις αναλύσετε σε δευτερεύουσες προτάσεις με υποτακτική, αφού δηλώσετε το είδος του συνδέσμου που χρησιμοποιείτε.

8 μονάδες